

Language Czech
Text

- **Název a kód lokality:** Labský Údolí CZ0424111
- **Organizace zodpovědná za management lokality:** Správa CHKO Labský pískovce
- **Lokalizace:** Ústecký kraj
- **Přehled katastrálních území:** Arnoltice, Děčín, Dolní Újezdec, Hřensko, Janov u Hřenska, Labská Stráň, Loubá u Děčína, Ludvíkovice, Maxičky, Podmokly, Prostřední Újezdec, Ráj-údolí.
- **Geografické souřadnice centra lokality:**

Zeměpisná poloha: 50 50 41

Zeměpisná data: 14 12 55

- **Rozloha lokality:** 1372,389 ha
- **Nadmořská výška lokality:** minimum 115 m - maximum okolo 447 m
- **Biogeografický region:** kontinentální
- **Kategorie zvláště chráněného území - rozsah překryvu s lokalitou:** CHKO Labský pískovce, na které bude vyhlášena Národná přírodná rezervace Kaňon Labe o rozloze 554,04 ha (což je 40,37 % z plochy EVL).

Poloha

Navrácená lokalita se nachází mezi Děčínem a státní hranicí se Spolkovou republikou Německo. Území je vymezeno morfologicky, hranici potenciálního území budou tvořit skalnaté hrany kaňonu, především východní hranice zachovalých (přirozených) lesních porostů za sklaněními hranami. Geologickou stavbu labského údolí tvoří druhotné sedimenty, které neustále modeluje řeka Labe. Nadmořská výška se pohybuje od 115 m (Hřensko nejnížší bod v Údolí) a skalní výšky a ostrohy dosahují výšky okolo 447 m (nejvyšší v Hřebet). Katastrální zaujímají nejvýše podél obce Děčín a Hřensko. Celkové území spadá do Ústeckého kraje.

Ekotop

Obecná charakteristika: Labe, především v sekundárním - třetinářském, je v souladu s dobou poslední relativně přirozeným zbytkem velkého toku na území Údolí. Řeka si zde zachovala převážně směr toku a vytvořila jedinečná patříká mezi evropskou rarity.

Geologie a geomorfologie

Údolí Labe, jak je vymezeno, představuje hluboké zářez do pískovců Děčínského vrchoviny. Svou hloubkou, dosahující místy až 300 m (v pískovcové tabuli), přesahuje významnou ostatní území v Ústeckém vysokohorí a reprezentuje tak tvar, vynikající mimořádnou rozměrovou jedinečnost.

Na území Děčínská vstupuje Labe do morfologicky jedinečná Děčínská vrchovina, kterou pak přetíná hluboké a místy i výrazně asymetrické erozní zářezy. V sekundární od-

DÄÄÄna po HÅensko je krajinnÄ½ rÃ¡z rozhodujÄcÄm zpÅsobem urÄovÃ;n kÅÄdovÄ½mi sedimenty, zastoupenÄ½mi ve stratigrafickÄ©m sledu cenomanem aÅ¾ stÅ ednÄm turonem. SvrchnÄ turon je zde znÄ;m pouze jako relikt. IntenzivnÄ pliocennÄ a kvarternÄ zaÅ ezÄ;vÃ;nÄ Labe vyvolalo silnou destrukci reliÄ©fu pÅskovcovÄ© hrÃ¡stÄ|. V ÄºzemÄ se tak zformovala tektonicky a litologicky podmÄnÄ;nÄ; sedimentÄ;rнÄ stupÄ ovina vyznaÄ ujÄcÄ se rozsÄ;hlÄ½mi strukturnÄmi ploÄ;inami, stolovÄ½mi horami, kaÅ onovitÄ½m ÄºdolÄm Labe a dalÄ;Ämi charakteristickÄ½mi tvary selektivnÄ modelace kvÄ;jdrovÄ½ch pÅskovcÄ».

Biota

Charakter bioty je urÄ®ovÄ¡n velmi odliÄ¡nÄ½mi geologickÄ½mi, geomorfologickÄ½mi, klimatickÄ½mi i trofickÄ½mi podmÄnkami velkÄ©ho vodnÄho toku, hluboce zaÅ®aznutÄ©ho do okolnÄho terÄ©nu.

KaÅ¾on Labe v LabskÃ½ch pÃškovcÃch pÅ¶edstavuje vÃ½jimeÄ›nou ukÃ;zku unikÃ;tnÃ kombinace Å ÃÄ›nÃho a pÃškovcovÃ©ho fenomÃ©nu, kterÃ½ se odrÃ¡dÃ¾Ã v druhovÃ© rozmanitosti rostlinnÃ© i Å¾ivoÄ›iÅ¡nÃ©. Na prÃ¢hÅ¾ezu kaÅ¾onem Labe lze sledovat pozoruhodnÃ½ sled lesnÃch spoleÄ›enstev od borovÃ½ch doubrav (*Vaccinio vitis-idaeae-Quercetum*) na ploÅ¾inÃ;ch, pÅ¶es reliktnÃ boreokontinentÃlnÃ bory (*Dicrano-Pinetum*) na hraniÄ›ch skalnÃch stÃ¾n, dÃ¾le pÅ¶es acidofilnÃ bikovÃ© buÄ›iny svazu *Luzulo-Fagion*, kterÃ© pÅ¶edstavujÃ nejrozsÃ¡hlejÅ¾Ã biotop vymezenÃ©ho Å¾zemÃ v oblasti LabskÃ½ch pÃškovcÅ“, aÅ¾ po suÅ¥ovÃ© lesy dubohabrovÃ©ho stupnÃ© (*Aceri-Carpinetum*) a fragmenty mÄ›kkÃ½ch nÃÅ¾innÃ½ch luhÅ“ svazu *Salicion albae* s topolem Ä›ernÃ½m (*Populus nigra*). V pÅ¶apadÅ› buÄ›in se jednÃ; o nejnÃÅ¾e poloÅ¾enÃ½ vÃ½skyt v Ä›R.

Vliv reliéfu na vegetaci je patrný i v podélíném směru, kde se vlivem různých expozic podmíněných záhyby toku Labe stádají submontániny s porosty suchých acidofilních doubrav (*Luzulo albidae-Quercetum petraeae*).

Åuke Labe se v Labských pÅskovcích zaÅezvá; aÅ¾ na Årove Å krystalinického podloÅ¾í, které podmiÅuje vÅžskyt kvÄtnatých buÅin asociace Festuco altissimae-Fagetum s kostÅavou lesnÄ (Festuca altissima) a acidofilnÄch (avá;ak v porovnání s buÅinami asociace Luzulo-Fagetum na pÅskovcích pÅece jen bohatÄch) buÅin asociace Calamagrostio-arundinaceae-Fagetum.

Na kontaktu vrstev krystalinika a pÅškovcÅ se mÄsty zachovaly zcela maloploÅjnÄ fragmenty jasanovo-olÅjovÃho luhu asociace Carici remotae-Fraxinetum s vÃ½skytem pÅlesliÄky nevÄltÅ (Equisetum telmateia).

Kvalita

Rekapitulace pÅždrodovÅdnÄ½ch prÅžkumÅ pÅžedevÅ; Äm v Äºseku Labe mezi StÅžekovem a stÅžtnÄ hranicÄ Æ|R/SRN potvrzuje velkou druhovou pestrost vÅzech forem organizmÅ.

Z prioritněch nárovných druhů (podle II. směrnice č. 92/43/EHS) se na území přírodního komplexu setkávají mezi rostliny, které jsou významně vzplňovavými (Luronium natans), vlnskatky tajemnými (Trichomanes speciosum) až i významnými druhovými vodními ptáky (Lutra lutra) a bobry (Castor fiber). Pro tyto druhy Luronium natans, Lutra lutra a Castor fiber byly v dotočeném území navrženy druhové lokality pSCI, což také podtrhuje význam celého území.

Odborníci prázdkumy také vzdolá Labu prokázaly výskyt druhů rostlin a květů, které byly již poklidnější v České republice za vyhynutí. Jejich výskyt je vžitný na dřevěných náplavách.

Åíeka je také jediným možným Å¾ivotným prostredím pro vodný Å¾ivočichy v Á;zaná na proudiacu vodu. Jakoukoli zmene prítokových podmánek dojde k ochuzeniu fauny ryb a mäkkokostí a k vymizeniu následkami druhov, čo odporuje mezinárodným Åºmluvám, ke ktorým Česká republika pôistoupila.

VÄ½znam navrÄ¾enÄ©ho ÄºzemÄ vÄ¾ak nespoÄ¾itvÄ; pouze ve vÄ½skytu Ä¾ady ohroÅ¾enÄ½ch a zvlÄ¾tÄ chrÄ¾nÄ½ch organizmÄ. DÄ¾ileÄ¾itÄ je pÅ¾edevÄ¾m existence celÄ©ho komplexu

charakteristických biotopů pro živočichy Labe.

Velice kvalitnÃ© a cennÃ©, z hlediska zachovalosti a reprezentativnosti, jsou pÅ¾edevÅ¾ím biotopy lesnÃch spoleÄ›enstev na prudkÃ½ch a tÄ›Å¾ko pÅ¾estupnÃ½ch svazÃch kaÅ¾du Labe v oblasti LabskÃ½ch pÅškovcÅ-. Jsou to acidofilnÃ© bikovÃ© buÄ›iny (Luzulo-Fagion) a boreokontinentÃlnÃ© bory (Dicrano-Pinion), kterÃ© v tomto ohledu vynikajÃ.

Velmi cenné jsou také fragmenty měkkého nářívinného lužního porostu svazu Salicion albae s výskytem topolu žerného (*Populus nigra*).

Za fenoménem toku Labe v 19. století nad Labem - Hradisko jsou povážovány kritickou lokalitou s náplavy na nich ¾ lze nalézt podél ohrožených druhů mechorostů a cívnatých rostlin. Mezi významné taxony mechorostů na této lokalitě stanovitelné patří: *Riccia cavernosa*, *Aphanorhegma patens*, *Dicranella schreberiana*, *Physcomitrium eurystomum*, *P. sphaericum*, *Pseudephemerum nitidum*. Z významných a kriticky ohrožených druhů zde bylo nalezeno bahníku vejmutou (*Eleocharis ovalis*), blatníku vodní (*Limosella aquatica*), blešníku obecného (*Pulicaria vulgaris*), kalužníku ruchové (*Peplis portula*), paříkem pohlednou (*Allium schoenoprasum* ssp. *schoenoprasum*) a paledevězvánkou chráněnou potonici (*Nasturtium officinale*) a kriticky ohroženou drobnokvětou poblednici (*Corrigiola littoralis*).

Ždánice je rovněž evropsky významnou migrační cestou, kterou vstupuje do republiky a dle do vnitrozemí řada rostlinných i živočišných druhů; pohyb samozřejmě nastává i opačném směrem a umožňuje žádat o bioty z České kotliny na sever.

Zájem o remízky dodat, aby geomorfologické útvary a jednotlivé složky ekosystému byly využity k vytvoření unikátní krajinného prvek s jedinečnou scenériemi.

Tyto pÅ®ibliÅ¾nÄ® nastÄ®nÄ® skuteÄ®nosti jsou dÅ®vodem proÅ® Ä®eskÄ½ ramsarskÄ½ vÄ½bor a Ä®irokÄ® odbornÄ®; veÅ®ejnost konstatujÄ®, Å¾e realizace vodnÄ®ch dÄ®l na Labi (v jakÄ®koliv variantÄ®) by mÄ®la zÄ®sadnÄ® dopad na druhovou a ekosystÄ®movou diverzitu celÄ®ho Ä°zemÄ®.

V Území je zahrnuta jedna ze dvou lokalit druhu *Luronium natans* v ČR. Lokalita je velmi malá, cca 3x5 m, populace je ale velmi vitální.

Ãšs m, populace je dle Vemli významná. ÄeskÃ© dolní Labe pÅ¾edstavuje jedinÄ½ autochtonnÃ½ vÄ½skyt bobra evropskÃ©ho v ÄŒR. Pro lososa obecnÃ©ho je lokalita vÄ½znamnÃ¡; pÅ¾edevším iako mÄsto tuhá.

- 678 zobrazen $\tilde{A}$

Source URL: <https://www.npcs.cz/europsky-vyznamna-lokalita-labske-udoli>